

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๑๐๐๓.๕/๗๑

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/๘๓๓๕ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๑๔๔๔ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๙๙๐๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔
๔. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๒๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี จำนวน ๑๒๐ ชุด
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๑๐๐๔/๒/๕๕๒๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑๒๐ ฉบับ
๓. บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.
พร้อมร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. จำนวน ๑๒๐ ชุด
๔. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. จำนวน ๑๒๐ ชุด
๕. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. จำนวน ๑๒๐ ชุด
๖. บัญชีเปรียบเทียบพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ กับร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) จำนวน ๑๒๐ ชุด
๗. สำเนารายงานการประชุมพิจารณาความสอดคล้องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๒๐ ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย) กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุขได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กระทรวงสาธารณสุขได้เคยเสนอร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... เพื่อขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ บางประเด็น ซึ่งต่อมาคณะกรรมการรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและส่งร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา (อ้างถึง ๑) ในระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือขอปรับปรุงใหม่ทั้งฉบับโดยนำร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมไปรวมกับมူตราต่างๆ ที่ไม่มีการแก้ไขแล้วออกเป็นกฎหมายฉบับใหม่แต่เพียงฉบับเดียวเนื่องจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลาย

มาตรา...

มาตราจึงมีข้อน่าเป็นห่วงว่าเมื่อใช้ร่างกฎหมายดังกล่าวแล้ว ผู้ใช้กฎหมายจะต้องอ่านกฎหมายสองฉบับในเวลาเดียวกัน อาจทำให้เกิดความสับสนและมีโอกาสที่จะใช้กฎหมายผิดไปได้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ซึ่งต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วเสร็จโดยแก้ไขร่างพระราชบัญญัติทั้งฉบับและแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.” ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (อ้างถึง ๒) และได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อบรรจุระเบียบวาระเป็นเรื่องด่วนแล้ว (อ้างถึง ๓) แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่มิได้ร้องขอให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงตกไป ในการนี้ กระทรวงสาธารณสุขมีความประสงค์จะดำเนินการเพื่อออกพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. มาเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ
- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาแล้ว
- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ รับทราบสรุปผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรซึ่งให้เสนอร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อบรรจุระเบียบวาระเป็นเรื่องด่วน
- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เห็นชอบตามที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอว่า ประเด็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดตามร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอไม่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ จึงมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขทบทวนร่างพระราชบัญญัตินี้ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกันก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป (อ้างถึง ๔)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ เนื่องจากพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งมีสภาพปัญหาเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท การขออนุญาตและการออกใบอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ หน้าที่ของผู้รับอนุญาต หน้าที่ของเภสัชกร การโฆษณาและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับด้านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์และการให้โอกาสแก่ผู้เสพ เสพและมีไว้ในครอบครอง เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อขาย หรือเสพและขายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ ได้สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาล ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒.๒ เป็นเรื่องที่ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๔ (๒) ที่กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัติต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ซึ่งผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว มีดังนี้

๔.๑ กำหนดนิยามคำว่า “วัตถุออกฤทธิ์” และกำหนดนิยามคำอื่นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความชัดเจนตรงตามความมุ่งหมายของบทบัญญัตินั้น

๔.๒ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อความคล่องตัวในการดำเนินงานและสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกด้วย ทั้งนี้ ต้องรายงานการรับ การจ่าย การเก็บรักษาและวิธีปฏิบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ต่อคณะกรรมการทุกหกเดือน

๔.๓ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ การประกาศกำหนดเพื่อระบุชื่อและจัดแบ่งประเภทวัตถุออกฤทธิ์ว่าวัตถุออกฤทธิ์ โดยอยู่ในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ตามลำดับ ความรุนแรง รวมทั้งการประกาศกำหนดเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงชื่อหรือประเภทวัตถุออกฤทธิ์

๔.๓.๒ การประกาศกำหนดอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมวัตถุออกฤทธิ์ เช่น การกำหนดมาตรฐานของวัตถุออกฤทธิ์ การระบุชื่อและประเภทวัตถุออกฤทธิ์ที่ห้ามผลิต ขาย นำเข้า ส่งออก นำผ่าน หรือมีไว้ในครอบครอง การกำหนดวัตถุออกฤทธิ์บางประเภทที่ต้องมีการควบคุมเฉพาะ การประกาศกำหนด เพื่อเพิกถอนทะเบียนวัตถุตำรับ การควบคุมปริมาณของวัตถุออกฤทธิ์ การประกาศด้านตรวจสอบวัตถุออกฤทธิ์

๔.๓.๓ การประกาศกำหนดหน่วยงานของรัฐ สถานพยาบาล และกำหนดระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการควบคุมการบำบัดรักษาและระเบียบวินัยสำหรับสถานพยาบาล

๔.๔ กำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทซึ่งประกอบด้วยบุคคลจากหลายสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ๑๕ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๗ คน และกรรมการซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการ ๒ คน

๔.๕ กำหนดหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกวัตถุออกฤทธิ์ในแต่ละประเภท ดังนี้

๔.๕.๑ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ กำหนดห้ามมีการผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตเฉพาะในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

๔.๕.๒ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ กำหนดห้ามมีการผลิต นำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตเฉพาะกรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ หรือเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากกระทรวง สาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ หรือเป็นการผลิตเพื่อส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีประกาศ และกำหนดห้ามมีการขาย เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต และผู้ขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๕.๓ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ มีการควบคุมโดยห้ามผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออก เว้นแต่ได้รับใบอนุญาต และผู้ขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๖ กำหนดให้ผู้รับอนุญาตและเภสัชกรมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๗ กำหนดห้ามการผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกซึ่งวัตถุดิบปลอม วัตถุดิบผิดมาตรฐาน วัตถุดิบเสื่อมคุณภาพ วัตถุดิบที่มีได้ขึ้นทะเบียนวัตถุดิบ และวัตถุดิบที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุดิบ และห้ามขายวัตถุดิบโดยจัดเป็นชุดไว้ล่วงหน้า

๔.๘ กำหนดให้ผู้ที่จะผลิตหรือนำเข้าวัตถุดิบที่มีวัตถุดิบในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ผสมอยู่ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุดิบ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบมีอายุ ๕ ปี

๔.๙ กำหนดห้ามการโฆษณาวัตถุดิบ ยกเว้นในกรณีเป็นฉลากหรือเอกสารกำกับวัตถุดิบซึ่งอยู่ที่ภาชนะหรือหีบห่อ และในกรณีเป็นการโฆษณาที่กระทำโดยตรงต่อผู้ประกอบการวิชาชีพที่กำหนด ซึ่งการโฆษณาต้องได้รับอนุญาตก่อน

๔.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบสถานที่ทำการของผู้รับอนุญาต ตรวจค้นเคหสถาน บุคคลหรือยานพาหนะ ยึดหรืออายัดวัตถุดิบ นำวัตถุดิบเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

๔.๑๑ กำหนดให้ผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต

๔.๑๒ กำหนดมาตรการควบคุมพิเศษในการควบคุมวัตถุดิบ เช่น กำหนดให้วัตถุดิบที่มีวัตถุดิบประเภทใดประเภทหนึ่งผสมอยู่ ให้ถือเป็นวัตถุดิบในประเภทนั้นด้วย ในกรณีที่วัตถุดิบมีวัตถุดิบในประเภทต่างกันอย่างมากกว่าหนึ่งประเภทผสมอยู่ ให้ถือว่าวัตถุดิบนั้นเป็นวัตถุดิบในประเภทที่มีการควบคุมอย่างเข้มงวดที่สุด กำหนดห้ามการมิไว้ในครอบครองหรือใช้ประโยชน์ซึ่งวัตถุดิบทุกประเภท เว้นแต่ได้รับอนุญาต กำหนดเรื่องการเสฟวัตถุดิบ

๔.๑๓ เรื่องการค้าระหว่างประเทศ กำหนดให้การนำเข้าหรือส่งออกวัตถุดิบ นอกจากจะได้รับใบอนุญาตผลิต ขาย นำเข้าหรือส่งออกแล้ว ผู้รับอนุญาตจะต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวทุกครั้ง ที่นำเข้าหรือส่งออกด้วย และกำหนดหลักเกณฑ์ในการนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านวัตถุดิบในแต่ละประเภท

๔.๑๔ ปรับปรุงบทกำหนดโทษให้สอดคล้องกับเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติและแก้ไขอัตราโทษให้เหมาะสม

๔.๑๕ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับคำขอ การดำเนินกิจการของผู้รับอนุญาต คณะกรรมการ และกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อความต่อเนื่องในการบังคับใช้กฎหมาย

๔.๑๖ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้สอดคล้องกับเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติและกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม

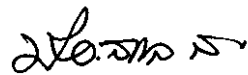
ทั้งนี้ ในส่วนของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ นั้น กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงยุติธรรมได้ร่วมประชุมหารือเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผลการประชุมหารือได้ข้อสรุปในส่วนของกระทรวงสาธารณสุขว่า กระทรวงสาธารณสุขขอยืนยันยังคงข้อความตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๕๕ เนื่องจากบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดตามร่างพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. เป็นแบบระบบสมัครใจ ส่วนการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดตามร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. เป็นระบบบังคับบำบัด ดังนั้น บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับจึงไม่มีความขัดแย้งกัน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๗)

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงสาธารณสุขขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ
วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

กองควบคุมวัตถุเสพติด

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๗๓๑๔ ๐ ๒๕๙๐ ๗๗๖๑

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๗๓๓๘ ๐ ๒๕๙๐ ๗๗๖๑